

UYADŔOVÁNÍ MODALITY VE STSL MODALITA JISTOTNÍ

1. vyjadřování jistoty

adv. javě + jako (= nepochybně, zajisté, ovšemže)

Př.: *zapečat?lěnyjě k?nigy... cěm? že dany bqdqt?? svētilely javě jako* = od koho budou dány? Nepochybně od kněží.

další adverbia: istin?no, pravo, řěsně, v? prav?dq, po prav?dě = opravdu, zajisté skutečně, věru

2. vyjadřování neplné jistoty

- partikule *sēt?* (sg.), *sēti* (pl.) = prý, snad

př.: *sluch? bo sujet?n? sēt? ne priimeši* = výpověď lichou prý (pravil) nepřijmeš

- tvary slovesa *rešti - reče, rekq + rek?še*

- př.: *m?nodzi bo mi rekqt? reče imen?m? tvoim? proricaachom?* = mnozí mi totiž řeknou, prý ve jménu tvém jsme prorokovali

- adverbia *neg?li/ nek?li* = snad

např.: *pos?lq syn? moi v?zľubľenyi, nek?li sego usramľajqt?* = pošlu svého milého syna, zdali by se snad jeho neostýchali

- adverbium *vasn?* = snad, asi

- př.: *vasn? kto vas? by chotěľ? tak?žde byti* = snad někdo z vás by chtěl být takový

- spojení *ašte sé kl'učit?, ašte sé ľučit?* = možná, snad

- *jako* = asi, přibližně, okolo, k

- př.: *ne běšē daleče ot? zemľē, n? jako d?vě s?tě lak?t?* = nebyli daleko od země, asi jen dvě stě loket

- *godina bě jako šestaja* = bylo okolo šesté hodiny, k šesté hodině

3. vyjadřování nejistoty

- př.: *kotoryi pače v?zľubit? i, ot?věštav? simon? reče: nep?štujq jako jemuže věšte ot?da* = který z těch dvou si jej více zamiluje? Odpověďev Šimon, řekl: **Myslím**, že ten, jemuž dal více. = nepochybně ten, nejspíše ten

- srv. v souč. češtině *myslím, tuším, počítám - Byl to myslím on* = Byl to asi on.